

Số:583/STNMT-MT

Điện Biên, ngày 26 tháng 7 năm 2018

V/v cung cấp thông tin thu gom, xử lý rác
thải, nước thải trên địa bàn tỉnh Điện Biên

Kính gửi: Tổng cục Môi trường

Thực hiện Văn bản số 1409/TCMT-KHMT ngày 14/6/2018 của Tổng cục
Môi trường về việc thu thập thông tin phục vụ quá trình đánh giá thực trạng triển
khai hoạt động kinh tế chất thải; Sở Tài nguyên và Môi trường cung cấp thông tin
thực hiện thu gom, xử lý rác thải, nước thải trên địa bàn tỉnh Điện Biên như sau:

1. Tình hình phát sinh chất thải trên địa bàn tỉnh Điện Biên

a) Đối với chất thải công nghiệp:

- Chất thải rắn công nghiệp, tiêu thụ công nghiệp thông thường:

Hiện trạng cơ sở hạ tầng: Toàn tỉnh quy hoạch 8 cụm công nghiệp (CCN) với tổng diện tích 196,1 ha; trong đó, có 2 CCN được quy hoạch chi tiết là CCN Na Hai (huyện Điện Biên) và CCN phía đông huyện Tuần Giáo nhưng chưa được đầu tư hạ tầng phục vụ công tác cấp thoát nước, thu gom xử lý nước thải nói chung, chất thải công nghiệp và chất thải nguy hại nói riêng.

Hiện trạng thu gom, xử lý: Chất thải rắn công nghiệp phát sinh khoảng 35.000 tấn/năm, chủ yếu chất thải từ ngành công nghiệp khai khoáng, được tận dụng trong việc san lấp mặt bằng trong khuôn viên của dự án; tỷ lệ thu gom đạt 80% (khoảng 28.000 tấn/năm); đối với các loại chất thải còn lại hiện tại trên địa bàn tỉnh Điện Biên chưa có nhà máy xử lý chất thải rắn công nghiệp, các cơ sở tự thu gom đổ thải vào bãi xử lý chất thải sinh hoạt chung và xử lý theo phương thức đốt hoặc chôn lấp hợp vệ sinh.

- Nước thải công nghiệp, tiêu thụ công nghiệp:

Hiện tại, tỉnh chưa có kinh phí đầu tư hạ tầng kỹ thuật bảo vệ môi trường cho cụm công nghiệp, tuy nhiên các dự án triển khai trong cụm công nghiệp đều có báo cáo đánh giá tác động môi trường, cam kết bảo vệ môi trường theo quy định, có hệ thống xử lý nước thải riêng nhằm xử lý nước thải sinh hoạt, nước thải công nghiệp trước khi thải ra môi trường.

Tuy nhiên đối với các cơ sở sản xuất nhỏ lẻ, hộ gia đình hầu hết không được đầu tư hệ thống xử lý nước thải. Ngoài việc thiếu hụt kinh phí xây dựng hệ thống xử lý nước thải đạt tiêu chuẩn, các doanh nghiệp vừa và nhỏ còn gặp khó khăn trong việc không được tiếp cận hệ thống, công nghệ xử lý nước thải mới. Do đó, chất lượng nước thải không đảm bảo khi xả thải ra ngoài môi trường.

- Khí thải công nghiệp:

Hiện nay trên địa bàn tỉnh có 01 nhà máy xi măng và 04 nhà máy gạch theo công nghệ lò vòng, đối với lượng khí thải phát sinh tại các cơ sở này đều được xử lý bằng hệ thống lọc khí bụi trong quá trình hoạt động.

- b) Chất thải sinh hoạt

- Chất thải rắn sinh hoạt:

Hiện nay trên địa bàn tỉnh Điện Biên tổng khối lượng chất thải rắn sinh hoạt phát sinh khoảng 225,8 tấn/ngày, trong đó: Khối lượng chất thải rắn sinh hoạt đô thị phát sinh khoảng 70,8 tấn/ngày (thành phố Điện Biên Phủ chiếm 74%, khoảng 52,6 tấn/ngày), khối lượng chất thải rắn sinh hoạt ở nông thôn phát sinh khoảng 155 tấn/ngày; tỷ lệ thu gom chất thải rắn tại khu vực đô thị đạt 90%, tại khu dân cư nông thôn và làng nghề đạt 12%.

- Nước thải sinh hoạt:

Nước thải sinh hoạt phát sinh trên toàn tỉnh ước tính khoảng 45.837 m³/ngày, trong đó: nước thải đô thị chiếm 8.065 m³/ngày, nước thải sinh hoạt nông thôn là 37.772 m³/ngày.

Hiện trạng cơ sở, hạ tầng: Hiện tại trên địa bàn tỉnh có 2 đô thị được xây dựng hệ thống thu gom và xử lý nước thải sinh hoạt với tổng công suất xử lý là 12.350 m³/ngày,đêm.

Hiện trạng thu gom, xử lý: nước thải sinh hoạt đô thị được thu gom chung cùng hệ thống thu gom nước mưa, sau đó xả thẳng ra môi trường bên ngoài; đối với cụm dân cư các xã, thôn, bản chưa có hệ thống tiếp nhận nước thải tập trung, nước thải chủ yếu được thu vào cống, rãnh đơn lẻ sau đó được xả vào hệ thống kênh mương nội đồng, ao hồ trong khu dân cư. Hầu hết nước thải sinh hoạt đều chưa qua xử lý, đây cũng là một trong các nguyên nhân chính gây ảnh hưởng lớn đến hiện trạng chất lượng môi trường nước tỉnh Điện Biên.

2. Thực trạng triển khai các hoạt động kinh tế chất thải trên địa bàn tỉnh Điện Biên.

a) Chất thải công nghiệp.

Đối với tất cả các quy hoạch, dự án đều phải được thông qua thẩm định trước khi triển khai, trong đó đặc biệt coi trọng công tác thẩm định đánh giá tác động môi trường, qua đó các dự án đầu tư đều phải tăng cường các giải pháp bảo vệ môi trường, sử dụng công nghệ mới, hiện đại giảm thiểu tối đa tác động xấu tới môi trường.

Đối với nước thải và công trình xử lý nước thải, khí thải của các dự án, cơ sở sản xuất trên địa bàn tỉnh khi phê duyệt báo cáo đánh giá tác động môi trường, kế hoạch bảo vệ môi trường đều áp dụng theo các Quy chuẩn kỹ thuật hiện hành.

Các cơ sở sản xuất chỉ phân loại chất thải rắn đối với các chất thải mang lại giá trị kinh tế và được tái chế sử dụng làm nguyên liệu cho các ngành khác: Gỗ vụn, mộc dân dụng, hàng thủ công mỹ nghệ thải bỏ được tận dụng làm nguyên liệu đốt; gạch, vụn đá thải bỏ được tận dụng làm giải đường dân sinh, chất thải còn lại được thu gom đổ thải cùng chất thải rắn sinh hoạt.

Hàng năm các cơ sở sản xuất công nghiệp đều thực hiện báo cáo quan trắc, giám sát môi trường định kỳ theo đúng cam kết trong ĐTM đã được phê duyệt

b) Chất thải sinh hoạt

UBND tỉnh phê duyệt Quy hoạch quản lý chất thải rắn tỉnh Điện Biên đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 tại Quyết định số 1055/QĐ-UBND ngày 27/12/2014; theo đó, xây dựng 01 khu xử lý chất thải rắn cấp vùng tỉnh (Nhà máy xử

lý rác thải Điện Biên tại xã Pom Lót, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên) để xử lý chất thải rắn tại thành phố Điện Biên Phủ, huyện Điện Biên và các vùng phụ cận huyện Điện Biên và 09 khu xử lý cấp vùng huyện để xử lý chất thải rắn khu vực trung tâm huyện và vùng phụ cận của huyện.

Hiện tại, Chất thải rắn sinh hoạt được thu gom, vận chuyển và xử lý tại các bãi chôn lấp chất thải theo hình thức đốt và chôn lấp hợp vệ sinh hoặc đổ lộ thiên có phun chế phẩm ngăn côn trùng, dịch bệnh. Phần chất thải rắn sinh hoạt chưa thu gom được các hộ dân tái sử dụng hoặc xử lý tại chỗ bằng biện pháp đốt, chôn lấp. Trên địa bàn tỉnh hiện có 10 cơ sở xử lý chất thải đang hoạt động, trong đó 03 cơ sở xử lý rác thải bằng hình thức đốt kết hợp bãi chôn lấp (huyện Điện Biên, thị xã Mường Lay và huyện Mường Áng); 07 cơ sở xử lý theo hình thức bãi chôn lấp, trong đó có 3 cơ sở chôn lấp rác hợp vệ sinh đáp ứng các quy định (thị trấn Điện Biên Đông, thị trấn Tuần Giáo, huyện Mường Nhé).

Trên địa bàn tỉnh chưa thực hiện phân loại cũng như chưa có phương án tái chế, tái sử dụng các nguồn phế liệu từ rác thải sinh hoạt. Người dân tự thu gom vật liệu tái chế để bán cho các cơ sở thu mua phế liệu.

3. Các chính sách ưu đãi, khuyến khích thực hiện các nội dung về kinh tế chất thải trên địa bàn tỉnh.

UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch hành động áp dụng sản xuất sạch hơn trong công nghiệp trên địa bàn tỉnh Điện Biên giai đoạn 2016-2020 tại Quyết định số 1079/QĐ-UBND ngày 24/8/2016; với các mục tiêu cụ thể phấn đấu đến năm 2020, như sau:

- 90% cơ sở sản xuất công nghiệp nhận thức được lợi ích của việc áp dụng sản xuất sạch hơn trong công nghiệp.

- 50% cơ sở sản xuất công nghiệp áp dụng sản xuất sạch hơn và các cơ sở sản xuất công nghiệp áp dụng sản xuất sạch hơn tiết kiệm từ 8% đến 13% mức tiêu thụ năng lượng, nguyên liệu, nhiên liệu, vật liệu trên đơn vị sản phẩm.

- Hàng năm xây dựng kế hoạch thực hiện chiến lược sản xuất sạch hơn.

4. Khó khăn, vướng mắc trong công tác triển khai các hoạt động kinh tế chất thải trên địa bàn tỉnh.

Đặc điểm là một tỉnh miền núi, địa hình chia cắt mạnh quỹ đất hạn chế gây khó khăn trong việc lựa chọn vị trí đầu tư xây dựng các công trình xử lý chất thải sinh hoạt hợp vệ sinh, đảm bảo các quy định hiện hành, địa bàn rộng, dân cư phân tán nên công tác thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải gặp nhiều khó khăn.

Mặc dù đã tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật đến cơ sở sản xuất, kinh doanh, các tầng lớp nhân dân cộng đồng dân cư, nhưng mức độ nhận thức về bảo vệ môi trường vẫn chưa thật sự tạo ra chuyển biến mới trong hành động về thực hiện tốt trong công tác bảo vệ môi trường của cộng đồng và các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh.

Cơ sở hạ tầng bảo vệ môi trường tại các khu dân cư trên địa bàn tỉnh chưa đáp ứng theo quy định, hầu hết các khu dân cư trên địa bàn tỉnh chưa xây dựng được hệ thống xử lý nước thải tập trung do chưa có kinh phí đầu tư, thiếu

phương tiện chuyên dụng, công nghệ hiện đại cho công tác thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải sinh hoạt nên việc xử lý chưa đạt hiệu quả cao.

Việc thực hiện phân loại chất thải sinh hoạt tại nguồn trên địa bàn tỉnh chưa thực hiện được, một phần do thiếu nguồn vốn, nguồn nhân lực để triển khai thực hiện còn thiếu, ý thức của cộng đồng dân cư chưa cao, chưa nhận thức hết được lợi ích của công tác thu gom, phân loại rác thải.

Phần lớn các trang trại chăn nuôi quy mô vừa và nhỏ không có đủ điều kiện về tài chính để thực hiện đầu tư, vận hành các công trình xử lý chất thải đạt quy chuẩn về môi trường. Trong khi đó, ngân sách nhà nước của tỉnh còn hạn hẹp, chưa đáp ứng yêu cầu thực tế cho hoạt động bảo vệ môi trường.

Do trên địa bàn tỉnh chưa có khu xử lý chất thải rắn công nghiệp, nên gấp khó khăn trong công tác xử lý chất thải rắn công nghiệp, đặc biệt là đối với chất thải công nghiệp nguy hại, chi phí lớn do phải thuê đơn vị xử lý ngoài tỉnh.

5. Định hướng trong việc triển khai các giải pháp thúc đẩy phát triển kinh tế chất thải trên địa bàn tỉnh.

Đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền, nhằm giáo dục nâng cao ý thức và trách nhiệm bảo vệ môi trường, đánh giá, rút kinh nghiệm nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện công tác truyền thông, nâng cao nhận thức về môi trường; xây dựng chương trình phối hợp với các cơ quan Báo, Đài của tỉnh tuyên truyền, phổ biến thông tin về môi trường, vận động hưởng ứng phong trào toàn dân bảo vệ môi trường, thông báo công khai các địa chỉ gây ô nhiễm và kết quả xử phạt đối với các tổ chức, cá nhân gây ô nhiễm môi trường.

Tăng cường công tác quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường, thực hiện nghiêm các quy định về pháp luật bảo vệ môi trường và các văn bản hướng dẫn có liên quan, kịp thời xây dựng kế hoạch, văn bản hướng dẫn chỉ đạo để các ngành, các cấp sớm triển khai thực hiện.

Thực hiện lộ trình xây dựng các bãi chôn lấp chất thải rắn đô thị tại các huyện trong tỉnh theo Quy hoạch chất thải rắn được phê duyệt.

Đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động môi trường, tạo điều kiện thuận lợi để khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia các hoạt động về môi trường, nhất là các cơ sở sản xuất kinh doanh; khuyến khích mọi thành phần kinh tế tham gia các dịch vụ về bảo vệ môi trường, đặc biệt là thu gom, tái chế và xử lý chất thải.

Trên đây là cung cấp thông tin của Sở Tài nguyên và Môi trường trong công tác thực hiện thu gom, xử lý rác thải, nước thải trên địa bàn tỉnh Điện Biên./.

Nơi nhận:

- Tổng cục Môi trường;
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu VT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Phan Hiền